Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Sthen, Hans Christensen

Titel: Udrag fra En liden Vandrebog

Citation: Sthen, Hans Christensen: ”En liden Vandrebog”, i Sthen, Hans Christensen: *En liden Vandrebog*, udg. af JENS LYSTER ; JENS HØJGARD , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 1994, s. 226. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-sthen01val-shoot-idm140299310917760.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: En liden Vandrebog

Allan Arvastson støtter i Imitation och Förnyelse, Lund 1971 28 og 33-35, Bruun i, at str.7-9 om liv og død synes at være 227 den reformatoriske omdigters værk, der snarere er Hans Thomissøns end Sthens. Arvastson anser str.7-9 som en udlægning i evangelisk retning af slutlinien i C 4: »hans mal faar än godhan ända«. Hans Thomissøns indsats ved udformningen af DV i Th berøres også af Bengt R. Jonsson i Sumlen 1977 64: formodentlig begrænser den sig til en kodificering af en eksisterende tradition. Str.7-9 synes dog at være kommet til efter reformationen. Intet taler iflg. Jonsson for, at Sthen er digter af disse strofer. Pil Dahlerup har i sin analyse af DV fra 1987 et kønspolitisk og antichauvinistisk ærinde. Hun anser den oprindelige DV for at være svensk. I Th er den blevet gennemført reformatorisk, hvad der ikke uden videre er en gevinst: »Glæden, friheden og mildheden fra den svenske dagvise er forsvundet... Glæde er ikke længere det gennemgående centralord, mildheden er forsvundet med Maria, friheden med de vilde fugle... Naturen er indskrænket, verden negativt ladet, mennesket syndigt (str.4). Begrebet lyst er udelukket i dette univers... Til gengæld er kommet et klart og fast centrum, Jesus... Centraliseringen af universet har medført en mandliggørelse, kvindelig er kun genitivendelsen Mariæ, alle andre agerende er af hankøn: Gud, Jesus, djævelen, fuglen. Himlen har fået patriarkalsk islæt, Fædrelandet. Verden er således blevet mere kompliceret: mennesket er spaltet i legeme og sjæl, mandligheden i godt og ondt (Gud og djævelen), døden i fængsel og befrielse. Thomissøns dagvise er gennemført reformatorisk. På flere punkter er der tale om en forvandling, som er lykkedes både religiøst og kunstnerisk. Andre steder er der modsigelser eller ujævnheder, som jeg vil forklare ved, at ny vin er hældt på gammel flaske.« Såvidt Pil Dahlerup, der ikke selv er fri for ujævnheder i sin analyse, som når hun om de fire første linier i str.7 hævder - med rette - , at de handler om, at vi skal dø, medens str.7,5 »handler om, at vi længes efter opstandelsen«. Det er svært at få øje på nogen sådan længsel i det krast realistiske udsagn »Wi bliffue vdt fuss oc graffuen giøris trang«.